

หินมีชีวิต...แปลกแต่จริง

นำเสนอเมื่อ : 9 ธ.ค. 2552

เหลือเชื่อ.....หินมีชีวิต แปลกแต่จริง

หินที่จะกล่าวถึงนี้ มีชื่อเรียกทั่วไปว่า Lithops

Lithops เป็นพืชชนิดหนึ่งในกลุ่มของพืชอวบน้ำ(Succulent plant) ชื่อนี้มีรากศัพท์มาจากภาษากรีก คือ คำว่า Lithos ซึ่งแปลว่า หิน และ -ops ซึ่งแปลว่า เหมือน ดังนั้นคำว่า Lithops จึงแปลได้ว่า เหมือนหิน ซึ่งตรงกับลักษณะของพืชชนิดนี้ เพราะพืชชนิดนี้มีลักษณะเด่นที่แตกต่างจากพืชชนิดอื่นอย่างชัดเจน กล่าวคือทั้งรูปร่าง ลักษณะ สีหิน คลายคลึงกับ ก้อนหิน ก้อนกรวด จนมีผู้เรียก Lithops ว่า "หินมีชีวิต" เป็นพืชขนาดเล็ก ขึ้นอยู่ในพื้นที่แห้งแล้ง และอากาศเย็นในเวลากลางคืน ส่วนใหญ่มีถิ่นกำเนิดอยู่ในประเทศแอฟริกาใต้

Lithops gracilideliegata

พืช เหล่านี้เป็นหินที่รูปร่างเท่ากัน แท้จริงภายในมีเนื้อเยื่อซึ่งอุดมไปด้วยน้ำซึ่งมันสะสมเอาไว้ และน้ำเหล่านี้จะถูกปกป้องอย่างดีด้วยผิวที่เหนียวของมัน เพื่อเก็บเอาไว้ใช้ในยามแล้ง ทั้งรูปร่างและกลไกการเก็บกักน้ำของมันนั้น เหมาะสมกับมันในเขตทะเลทรายอันทรก้นดาร์

Lithops โดยปกติจะมีใบอยู่เป็นคู่ มีลักษณะคล้ายกระเปาะ เมื่อมองจากด้านบนจะเห็นเป็นลักษณะกลม และมีร่องตรงกลางคล้ายรอยผ่าเป็น 2 ซีก บริเวณร่องตรงกลางภายใน จะเป็นส่วนของเนื้อเยื่อที่สามารถเจริญเติบโต ดอก หรือใบใหม่ ก็จะงอกออกมาจากร่องระหว่างใบทั้งสอง ในช่วงฤดูหนาวจะเป็นเวลาที่ *Lithops* เริ่มสร้างใบคู่ใหม่ อยูภายในร่องดังกล่าว ซึ่งจะมีเพียง 1 คู่เท่านั้น แต่อาจมีกรณีที่ *Lithops* แตกหน่อที่ทำให้อายุมากขึ้นมีใบหลายคู่ แต่ที่จริงน่าจะเรียกว่ามีขนาดเล็ก 2 ตน อยูภายในร่องมากกว่า ใบใหม่จะค่อยๆเจริญออกมาให้เห็นในช่วงฤดูใบไม้ผลิ ใบใหม่ที่จะงอกออกมาจะมีลักษณะเป็นคู่เหมือนใบเก่า และใบเก่าที่มีอยู่จะค่อยๆเหี่ยวไป

การงอกใบใหม่ของ Lithops

การงอกใบใหม่ของ Lithops (*Lithops optica*)

ดอกของ Lithops ส่วนใหญ่มีสีเหลืองหรือสีขาว มีเพียงบางพันธุ์ที่มีดอกสีชมพูหรือบานเย็น ดอกมักออกในช่วงปลายปี ประมาณช่วงฤดูใบไม้ร่วงถึงฤดูหนาว Lithops เป็นพืชที่ต้องการการผสมเกสรข้ามต้น

การออกดอกของ Lithops (*Lithops julii*)

Lithops ส่วนใหญ่มีกิ่งก้านตั้งอยู่ในที่หรือวัสดุที่โปร่ง และเหลือเพียงส่วนของใบที่โผล่ขึ้นมาเท่านั้น สำหรับบริเวณส่วนของใบทั้ง 2 จะมีส่วนที่ค่อนข้างโปร่งแสง เรียกกันว่า "หน้าต่าง"(window) เพื่อให้แสงสามารถส่องเข้าไปในเนื้อเยื่อภายใน ซึ่งเป็นบริเวณที่สังเคราะห์แสง

จุดที่เป็นจุดดึงดูดความสนใจ ของผู้ที่นิยมเพาะเลี้ยง Lithops ก็คือสีหินของใบ ที่ไม่ได้มีแค่สีเขียวเหมือนพืชอวบน้ำทั่วไป แต่กลับมีสีหินแตกต่างหลากหลายหลาก เช่น สีน้ำตาล, เทา, ครีม, ม่วง และอื่นๆอีกมากมาย รวมทั้งรูปแบบและสีหินของลวดลายของสิ่งนี้เรียกว่า "หน้าต่าง" ไม่ว่าจะเป็น ลายเส้น, ลายจุด, ลายกลม ฯลฯ ปัจจุบันมีมากกว่า 40 ชนิด

1. *Lithops coleorum*

2. *Lithops lesliei*

3. *Lithops fulviceps*

4. *Lithops hallii*

5. *Lithops helmetii*

6. *Lithops francisci*

7. *Lithops meyeri*

8. *Lithops karasmontana*

9. *Lithops aucampiae*

10. *Lithops dinteri*

11. *Lithops ferricolor*

12. *Lithops dortheae*

13. *Lithops viridis*

14. *Lithops verruculosa*

Dinteranthus and crosses

การเพาะเลี้ยง

ในต่างประเทศ *Lithops* เป็น ที่นิยมปลูกกันอย่างแพร่หลาย รวมทั้งยังมีผู้เชี่ยวชาญที่พัฒนาสายพันธุ์แปลกๆขึ้นมาอย่างมากมาย เพื่อให้ได้มาซึ่งลวดลายและสีหินของใบที่สวยงามแตกต่างกัน เราจึงพบว่าเมล็ดและต้นที่มีการซื้อขายกันอย่างกว้างขวางใน Internet และจัดว่าเป็นไม้ที่เพาะเลี้ยงได้ง่าย ราคาไม่แพง สกปรกหนึ่งเลยก็เดียว แต่สำหรับในประเทศไทยนั้น *Lithops* เป็นที่ชวนน่าที่ค่อนข้างเลียงยากสักหน่อย อันเนื่องมาจากลักษณะดินฟ้าอากาศของประเทศไทย ที่เป็นบร้อนชื้น ไม่ค่อยเหมาะสมกับการเจริญเติบโตของ *Lithops* เท่าไหร่สักนัก หนาดูด้วยเป็นส่วนใหญ่ เพราะ *Lithops* มีถิ่นกำเนิดอยู่ในบริเวณที่แห้งแล้ง ท่ามกลางโซดหินซึ่งก็เกี่ยวกับความชื้นไว้ได้น้อย อากาศหนาวเย็นในเวลากลางคืน สำหรับผู้เชี่ยวชาญชอบดูพวก *Lithops* มาก เพราะแปลก แต่คงไม่มีความสามารถที่จะเพาะเลี้ยงได้

เพื่อนำที่สนใจหามาเพาะเลี้ยง สามารถเข้าไปดูวิธีเพาะเลี้ยงโดยคนไทยที่

<http://sites.google.com/site/weecactus/lithop-webs-guide>

อ่านข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่

<http://th.wikipedia.org/wiki/Lithops>

ขอบคุณที่มา www.showded.com